

Anonimizált változat

Fordítás

C-440/23 – 1

C-440/23. sz. ügy

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

A benyújtás napja:

2023. július 14.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Prim'Awla tal-Qorti Ċivili (a polgári bíróság első tanácsa, Málta)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2023. július 11.

Felperes:

FB

Alperesek:

European Lotto and Betting Ltd

Deutsche Lotto Und Sportwetten Limited

POLGÁRI BÍRÓSÁG, ELSŐ TANÁCS

BÍRÓSÁGOK, MÁLTA

[omissis]

Az [EUMSZ] 267. cikk [omissis] alapján az [omissis] **Európai Unió Bírósága elé előzetes döntéshozatalra utaló végzés** az [omissis] eljárásban:

[omissis]:

FB [omissis]

kontra

European Lotto and Betting Ltd [omissis]
és
Deutsche Lotto Und Sportwetten Limited
[omissis]

A felek

A jelen eljárás felei FB (a felperes) [omissis] és

a European Lotto and Betting Ltd [omissis] és a Deutsche Lotto Und Sportwetten Ltd [omissis] (az alperesek).

A kérelem alapja

- 1 A felek közötti jogvita elveszített tétek visszatérítésére vonatkozik. A felperes – engedményezett jogok alapján – online pénznyerő automatákkal való játékból és (másodlagos) sorsolós játékokból eredő veszteségeket követel.
- 2 A német jog ([omissis] a Staatsvertrag zum Glücksspielwesen [a szerencsejátékokról szóló államszerződés, a továbbiakban: GlüStV] 4. §-ának (1) és (4) bekezdése) szerint szerencsejáték Németországban történő szervezéséhez engedély szükséges. Német engedély nélkül tilos szerencsejátékot szervezni. A szabályozás akkor hatályos változatának szövege a következő volt:

4. § (1) bekezdés: „Nyilvános szerencsejátékok csak az egyes tartományok hatáskörrel rendelkező hatóságainak engedélyével szervezhetők vagy közvetíthetők. Ilyen játékok szervezése az említett engedély hiányában tilos (tiltott szerencsejáték), valamint tilos a tiltott szerencsejátékkal összefüggő kifizetésekben való részvétel.”

(4) bekezdés: „Tilos nyilvános szerencsejátékok interneten keresztül történő szervezése.”

(5) bekezdés: „A (4) bekezdéstől eltérően a tartományok az 1. §-ban foglalt célok jobb megvalósítása érdekében megengedhetik a sorsolós játékok saját értékesítését és közvetítését, valamint sportfogadások interneten történő szervezését és közvetítését [...]”

- 3 [omissis] A Bürgerliches Gesetzbuch (német polgári törvénykönyv, a továbbiakban: BGB) 134. §-ának szövege a következő:

„A törvényi tilalomba ütköző jogügylet törvény eltérő rendelkezése hiányában semmis.”

4 [omissis] A BGB 812. §-ának szövege a következő:

„Aki harmadik személy rovására e harmadik személy szolgáltatása révén vagy más módon jogalap nélkül jut vagyoni előnyhöz, köteles ezt az előnyt visszatéríteni.”

- 5 Az alperes online pénznyerő automatákat és sorsolós játékokat kínál a Malta Gaming Authority (máltai szerencsejáték-hatóság, a továbbiakban: MGA) által kiadott engedély alapján. Az alperes az állami szolgáltatók által kínáltakhoz hasonló módon online kínál sorsolós játékokat az ügyfeleknek. Az ügyfél fogadást köthet egy számsorsolás eredményére. Az alperes azonban nem saját számsorsolásokat szervez, hanem azt teszi lehetővé az ügyfelek számára, hogy más sorsolósjáték-szolgáltatók számsorsolásainak kimenetelére kössenek fogadást. Ez a szolgáltatás Németországban „[omissis] másodlagos sorsolós játék[ként] [omissis]” ismert. Így a játékosok élménye hasonló.
- 6 A felperes arra hivatkozik, hogy az alperes a szolgáltatásait „[omissis] jogellenesen [omissis] nyújtotta az engedélyezőnek, mivel nem rendelkezett további német [omissis] engedéllyel. Véleménye szerint a szerencsejáték német engedély nélküli szervezésére vonatkozó német tilalom megsértése a [omissis] BGB 134. §-a értelmében a szerződések semmisségét vonja maga után. Az alperesnek tehát a [omissis] BGB 812. §-a (jogalap nélküli gazdagodás) értelmében vissza kell térítenie az elveszített téték összességét.
- 7 Az alperes úgy véli, hogy őt [omissis] a szolgáltatásnyújtás szabadságához való joga megsértésével kizárják az online pénznyerő automatákra, valamint a (másodlagos) sorsolós játékokra vonatkozó német engedély [megszerzésének lehetőségéből]. A bíróság ezért nem veheti figyelembe a hátrányára az „[omissis] engedélyre [omissis] vonatkozó adminisztratív formai követelmény nem teljesítését. [omissis] Szolgáltatása nem volt „[omissis] jogellenes [omissis] Németországban. Az online pénznyerő automaták és online (másodlagos) sorsolós játékok német engedély nélküli szervezésére vonatkozó tilalom nem alkalmazható. Az alperes azt állítja, hogy az engedélyező joggal való visszaélést valósít meg és rosszhiszeműen jár el. Az alperes szerint a [játékosnak] a Máltán engedéllyel rendelkező szolgáltatóval szembeni, a veszteségek visszatéríttetésére irányuló ilyen [omissis] kérelme szükségképpen joggal való visszaélésnek és a játékos [részéről] [omissis] rosszhiszemű eljárásnak minősül. A felperes ezzel nem ért egyet, és valamennyi német Oberlandesgericht (regionális felsőbíróság) joghatóságára hivatkozik, amelyek [eddig] a játékosok követeléseit [érintő] egyetlen [ügyben] sem követték ezt az érvet [omissis].
- 8 A felek közötti szerződéses jogviszonyra a német jogot kell alkalmazni. A [omissis] BGB 812. §-a [omissis] értelmében [omissis] visszakövetelhető az, amit más személy szolgáltatás révén vagy más módon jogalap nélkül szerzett. A német jogban tilos német engedély nélkül szerencsejátékokat szervezni. A német ítélkezési gyakorlat szerint a GlüStV e 4. §-ának (1) és (4) bekezdése a BGB 134. §-a értelmében vett törvényi tilalomnak minősül. Az egyes

szerencsejáték-szerződések semmissége tehát az [omissis] elveszített téték [vissza]fizetésének kötelezettségét vonja maga után.

- 9 Kérdéses azonban, hogy a szolgáltatásnyújtás szabadsága és a Bíróság által elismert jogokkal való visszaélés tilalma [kizárja-e] [omissis], hogy az említett különleges jellemzőkkel rendelkező ügyben [omissis] jogalap nélküli gazdagodásra lehessen hivatkozni.
- 10 Különbséget kell tenni az online („virtuális”) pénznyerő automaták és az online (másodlagos) sorsolásos játékok között. A virtuális pénznyerő automaták és a sorsolásos játékok területét a releváns időszakban eltérően szabályozták.

I. Az online pénznyerő automatákból eredő veszteségekről

- 11 Az online pénznyerő automaták és minden más online kaszinójáték (rulett, blackjack, online póker stb.) területét illetően német engedélyre volt szükség, azonban az nem volt elérhető. A magán- és az állami szolgáltatók ugyanakkor gyakorlatilag tetszésük szerint szerezhettek engedélyt erre a szegmensre a fizikai létesítmények szintjén. Németországban a pénznyerő automaták mindenütt megtalálhatók, mind a játékkermekben és éttermekben, mind pedig számos kaszinóban.¹ Az online sorsolásos játékok és az online sportfogadások 2012 óta engedélyezettek.
- 12 2019 végén a szövetségi tartományok a végrehajtó hatalom szintjén megállapodtak arról, hogy módosítják a szerencsejátékokról szóló államszerződést, és megszüntetik a valamennyi online kaszinójátékra vonatkozó teljes tilalmat. A módosított államszerződés-tervezetet 2020 májusában jelentették be az Európai Bizottságnak. Ez a [omissis] 4. §-ának (4) bekezdésében kimondja:

[omissis] Nyilvános internetes szerencsejátékokra vonatkozó engedély kizárólag sorsolásos játékok saját értékesítése és közvetítése, sport- és lóversenyfogadások szervezése, közvetítése és saját értékesítése, valamint online kaszinójátékok, virtuális pénznyerő automatákkal játszható játékok és online póker szervezése és saját értékesítése céljából adható meg. [omissis]

- 13 Magyarazatként a Bizottsághoz intézett bejelentés a következőket tartalmazza:

[omissis] A német tartományok megállapodtak a szerencsejátékokról szóló 2021. évi államszerződés csatolt tervezetéről mint a 2021. július 1-jétől kezdődő időszakra vonatkozó további szabályozásról. A tervezet a szerencsejátékokra vonatkozó németországi szabályozás tartalmának továbbfejlesztését tartalmazza, amelynek értelmében a szerencsejátékokról szóló államszerződés korábbi célkitűzései (1. §) változatlanul fennmaradnak, ugyanakkor a magánszolgáltatók

¹ <https://www.spielbanken.com/deutschland/>

számára szigorú feltételek mellett lehetővé válik, hogy bizonyos további – Németországban korábban tiltott – online szerencsejátékokat kínáljanak annak érdekében, hogy a játékosok számára jogszerű és biztonságos alternatívát kínáljanak a feketepiacon kínált játékokkal szemben. [...] A sorsolós játékok szervezésére vonatkozó állami monopólium (10. §) [...] lényegében fennmarad.” [omissis]

- 14 2020. szeptember 8-án a tartományi kancelláriák vezetői a 2021. július 1-jéig tartó átmeneti időszak tekintetében a szerencsejátékokról szóló határozatot fogadtak el. A határozat arra vonatkozik, hogy miként kell kezelni az ilyen – az adott időszakban általában tiltott, azonban 2021. július 1-jétől engedélyezhetővé váló – tiltott szerencsejátékokat nyújtó szolgáltatókat. E határozat kimondja:

[omissis] 2021. június 30-ig a tiltott szerencsejáték-kínálattal szembeni bűnüldözés azokra a szolgáltatókra fog összpontosítani, akik tekintetében előre látható, hogy a valószínű jövőbeli szabályozás alól is ki akarják majd vonni magukat. [...] A tartományok fel fognak lépni a tiltott szerencsejátékokat kínáló ilyen szolgáltatókkal szemben. [omissis]

- 15 Ennek alapján a tartományok legfelsőbb szerencsejáték-felügyeleti hatóságai 2020. szeptember 30-án úgynevezett közös iránymutatásokat jelentettek be a (további) német engedély nélküli virtuális pénznyerő automaták és online póker kínálatára vonatkozóan. [omissis] Ezen iránymutatások kimondják:

[omissis] A 2021. július 1-jén várhatóan megváltozó jogi helyzetre tekintettel a virtuális pénznyerő automatákkal játszható játékok és az online póker jelenleg főszabály szerint még nem engedélyezhető kínálata – a saját értékesítés és szervezés – azon tényállások közé tartozik, amellyel a szerencsejátékokra vonatkozó jog szerinti bűnüldözés keretében nem fognak foglalkozni, amennyiben azok megfelelnek a következő, a tartományok által műszakilag megvalósíthatóként elismert követelményeknek. [omissis]

- 16 Ezt a követelmények felsorolása követte. Ezt követően a német tartományok a német engedély hiánya miatt nem léptek fel az online pénznyerő automatákkal játszható játékokat kínáló szolgáltatókkal szemben.

- 17 Az alperes azzal érvel, hogy az online kaszinójátékokra vonatkozó korábbi teljes tilalom nem lehetett igazolható az államszerződés 1. §-ában („[omissis] Célkitűzések [omissis]) megjelölt célkitűzésekkel. Az igazolás nem lehetséges, mivel maguk a szövetségi tartományok, vagyis a szerencsejátékért felelős szabályozó szerv, nem tekintik kötelezőnek a korábbi teljes tilalmat. A módosított államszerződés tervezete Bizottságnak történő bejelentésével a szerencsejátékok szabályozásáért felelős szövetségi tartományok egyértelművé tették, hogy az államszerződés célkitűzései az előzetes hivatalos engedélyezési rendszer jelentette

enyhébb beavatkozással is megvalósíthatók. Mivel az államszerződés célkitűzései a teljes tilalomról az engedélyezési rendszerre való áttérés során azonosak maradtak, a teljes tilalom felváltása azt bizonyítja, hogy az még a jogi helyzetben bekövetkező változás 2021. július 1-jei hatálybalépése előtt sem lehetett volna kötelező a GlüStV célkitűzéseinek elérése érdekében.

- 18 Az alperes ezenkívül azzal érvel, hogy az online kaszinójátékok teljes tilalma a Bíróság igazolási követelményei értelmében nem tekinthető megfelelőnek az államszerződés célkitűzéseinek eléréséhez. Az államszerződés célkitűzése ugyanis nem a kaszinójátékok teljes tilalma, hanem a lakosság „természetes játékosztónének” rendezett és ellenőrzött mederbe terelése. Ugyanakkor, ha a német jogban nincs „[omissis] rendezett és ellenőrzött [omissis] meder az online kaszinójátékok iránti adott igényhez kapcsolódóan (a GlüStV 1. §-ának szövegében az úgynevezett „*természetes játékosztön*”), a teljes tilalom vitathatatlanul alkalmatlan az államszerződés célkitűzéseinek elérésére.
- 19 Az alperes azzal érvel, hogy az online pénznyerő automaták korábbi teljes tilalma államszerződés célkitűzései alapján történő igazolásának ellentmondanak továbbá a szerencsejátékok szabályozásáért felelős szövetségi tartományok 2020. szeptemberi nyilatkozatai is (az „[omissis] írásbeli eljárásban elfogadott határozat [omissis] és a „[omissis] közös iránymutatások [omissis]). E nyilatkozatokban a szövetségi tartományok azt is kijelentették, hogy véleményük szerint nem áll fenn olyan közérdeken alapuló kényszerítő követelmény, amely igazolná a szolgáltatásnyújtás szabadságának a német engedély hiányán alapuló korlátozását.
- 20 Ezenkívül az alperes azt állítja, hogy az elveszített tétek visszatérítése iránti, jogalap nélküli gazdagodáson alapuló követelés nem minősülhet a szolgáltatásnyújtás szabadsága igazolt korlátozásának, mivel a felperes és az engedményező (vagyis az eredeti játékos) magatartása joggal való visszaélést valósít meg. Az engedményező [omissis] kifogástalan szerencsejátékot akart és kapott egy engedéllyel rendelkező és hivatalos felügyelet alatt álló szolgáltatótól. A máltai rendszer védi a játékoszt a csalárd rendszerekkel szemben. Egy további német engedély nem járna előnnyel a játékos számára. Közelebből, a játékos fiókja a szolgáltató általi vagyonkezelés alá tartozik. Ezenkívül a máltai jog szerint fennáll a pozitív egyenleg azonnali kifizetéséhez való jog, és Málta működő igazságszolgáltatási rendszerrel rendelkezik.
- 21 A felperes osztja az alperes álláspontját legalábbis annyiban, amennyiben véleménye szerint a Bíróságnak a felvetett kérdésekről való döntése szükséges ahhoz, hogy üzleti modellje tekintetében jogbiztonságot és jogi egyértelműséget lehessen elérni.
- 22 A felperes azonban a német bíróságok ítélezési gyakorlatára is hivatkozik. A játékosok által indított számos kereset keretében szinte minden német bíróság úgy ítéli meg, hogy a német engedélyből való, az online pénznyerő automatákra vonatkozó teljes kizárás a már engedéllyel rendelkező és a székhelyük szerinti

uniós ország hatóságai által felügyelt szolgáltatók szolgáltatásnyújtási szabadságába való indokolt beavatkozásnak minősül.

- 23 A kérdést előterjesztő bíróság szempontjából az alperes érvelését nem lehet eleve elutasítani. Az uniós jog helyes értelmezése azonban egy, a jelenlegi sajátosságokat mutató ügyben nem annyira nyilvánvaló, hogy a[z eljáró] bíróság kizárólag a Bíróság korábbi ítélezési gyakorlata alapján határozatot hozhatna.

II. A követelés online sorsolásokra vonatkozó részét illetően a következőket

kell megállapítani:

- 24 A releváns időszakban sorsolásokra vonatkozóan online sorsolásokra vonatkozó működésére vonatkozó engedélyt lehetett kérelmezni (a GlüStV 4. §-ának (5) bekezdése). Az alperes azonban magánszolgáltatóként ki volt zárva az online sorsolások szervezésére vonatkozó ilyen engedélyből. A német jog szerint a sorsolásokra vonatkozó engedély megadása az állam által ellenőrzött szolgáltatókra korlátozódott (a GlüStV 10. §-ának (2) és (6) bekezdése).
- 25 A magánszolgáltatóknak a sorsolásokra vonatkozó engedélyből való kizárása már évek óta az állami hatóságok és a magánjogi versenytársak közötti heves viták tárgyát képezi a német bíróságok előtt. Míg a sorsolásokra vonatkozó magánszolgáltatók azt állítják, hogy a sorsolásokra vonatkozó állami fenntartást nem igazolják az államszerződés célkitűzései értelmében vett kényszerítő követelmények, az állami szolgáltatók rámutatnak arra, hogy a sorsolások állami monopóliumának a játékosok védelme érdekében fenn kell maradnia.
- 26 A Verwaltungsgericht München (müncheni közigazgatási bíróság, Németország) azonban egy 2017. évi határozatában kimondta, hogy a GlüStV 10. §-ának (2) és (6) bekezdése szerinti, a sorsolásokra vonatkozó állami monopólium valószínűleg sérti a szolgáltatásnyújtás szabadságát, és nem igazolható a közérdek kényszerítő követelményeivel.²
- 27 Ezenkívül nyilvánosan elérhető egy szakértői vélemény, amely az online kaszinójátékok szövetségi tartományok által 2020 tavaszán bejelentett engedélyezése esetében megkérdőjelezi a sorsolásokra vonatkozó monopólium igazolását.³ A szakértői vélemény a hatóságok megrendelésére készült. E vélemény kétségeket fejezett ki azzal kapcsolatban, hogy a csalásra és a manipulációra alapított érv ekkor még elegendő lenne a sorsolásokra vonatkozó állami monopólium igazolásához.
- 28 [omissis]

² <https://www.isa-guide.de/isa-law/articles/170610.html>

³ https://cdn.businessinsider.de/wp-content/uploads/2020/01/191107_Kurzgutachten-Ruttig.pdf

- 29 Amennyire a [omissis] [kérdést előterjesztő bíróság] meg tudja állapítani, 2017 óta az alperes vagy más szolgáltatók által kínált másodlagos sorsolós játékok jogszerűségére vonatkozó eljárásban valamennyi német bíróság eldöntetlenül hagyta a kérdést, hogy az állami fenntartás (a sorsolós játékokra vonatkozó monopólium) igazolható-e. 2017 óta valamennyi bíróság arra alapozta az érvelését, hogy az alperes nem szervez sorsolós játékot az államszerződés értelmében, hanem más sorsolós játékok eredményére fogad. Soha nem vették figyelembe, hogy ezeket a fogadásokat más tagállamban engedélyezték és felügyelik. A német bíróságok arra hivatkoznak, hogy az államszerződés célkitűzései igazolják, hogy az állami sorsolós játékok eredményére vonatkozó fogadásokat kizárják az engedély megszerzésének lehetőségéből.
- 30 Ennek az érvelésnek egy példáját idézik az Oberlandesgericht Koblenz (koblenzi regionális felsőbíróság, Németország) egy 2019. évi ítéletéből [omissis].⁴

[omissis] (108) *Az elsőrendű alperes által működtetett másodlagos sorsolós játékok szintén nem a GlüStV 3. §-ának (3) bekezdése értelmében vett sorsolós játéknak, hanem a GlüStV [3. §-a] (1) bekezdésének harmadik mondata értelmében vett fogadásnak minősülnek. Ennek megfelelően az alperes által kínált szerencsejáték nem tartozik a GlüStV 10. §-ának (6) bekezdése szerinti, a sorsolós játékokra vonatkozó monopólium hatálya alá, így a jelen ügyben nem szükséges határozni arról, hogy ez a rendelkezés az uniós jogra tekintettel jogellenes-e.*

[...] *Nincs ok arra, hogy [az eljáró bíróság] az EUMSZ 267. cikk alapján előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel forduljon az Európai Unió Bíróságához. A felperes által megfogalmazott kérdés ugyanis nem releváns a határozathozatal szempontjából. A jelen ügyben a GlüStV 4. §-ának (4) bekezdése szerinti, az internetet érintő tilalom a meghatározó. Ezzel szemben a szerencsejátékokról szóló államszerződésben előírt, a sorsolós játékokra vonatkozó monopólium nem releváns. Az elsőrendű alperes által kínált másodlagos sorsolós játékot nem érinti a szerencsejátékokról szóló államszerződésben előírt, a sorsolós játékokra vonatkozó monopólium. Amint az már kifejtésre került, a másodlagos sorsolós játékokat nem sorsolós játéknak, hanem fogadásnak kell minősíteni. A szerencsejátékok ezen – az interneten szervezett – formája tekintetében nem áll fenn állami monopólium. [...] [omissis]”*

- 31 Egy, az alperes által az Oberverwaltungsgericht des Saarlandes (saarlandi közigazgatási felsőbíróság, Németország) előtt indított ügyben⁵ a bíróság szintén eldöntetlenül hagyta azt a kérdést, hogy a sorsolós játékokra vonatkozó állami

⁴ <https://landesrecht.rlp.de/bsrp/document/JURE190009319>

⁵ <https://recht.saarland.de/bssl/document/MWRE190001485>

fenntartás az uniós jog alapján igazolható-e, és az összefoglalóban a következőket fogalmazta meg:

[omissis] *A sorsolások eredményére vonatkozó fogadás – az úgynevezett másodlagos sorsolások játéka – nem tartozik a GlüStV 3. §-a (3) bekezdésének első mondata szerinti sorsolások játéka fogalmának körébe [omissis].*

- 32 Ezt követően a bíróság csak azt vizsgálja, hogy a magánszervezőknek a (másodlagos) sorsolások játéka szervezésére vonatkozó engedélyből való kizárása a GlüStV 4. §-ának (4) bekezdése alapján igazolható-e. Az Oberverwaltungsgericht (közigazgatási felsőbíróság) ezt a következő megfontolásokkal támasztja alá:

„[omissis] *A GlüStV 4. §-ának (4) bekezdése szerinti tilalom nem magukra a másodlagos sorsolások játékokra vonatkozik, hanem bármely fajta szerencsejáték interneten keresztül történő szervezésére és közvetítésére. Az, hogy ezt a tilalmat a rendelkezés (5) bekezdése a sportfogadások tekintetében egy kísérleti szakaszban szigorú feltételek mellett feloldotta – amint azt a Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság, Németország) meggyőzően kifejtette –, már a kísérleti jelleg fenntartása miatt sem vezet a teljes szerencsejáték-piac inkohereciájához. Igaz azonban, hogy a sorsolások játéka különös veszélyeztetési potenciálját az általános ismeretek szerint alacsonyabbnak kell tekinteni, mint például a pénznyerő automaták vagy a lóversenyfogadások veszélyeztetési potenciálját, amelyek tekintetében a jogszabály értelmében főszabály szerint lehetőség van engedély megadására, a lóversenyfogadások esetében hozzátevé, hogy a GlüStV 27. §-a (2) bekezdésének második mondata szerint még az interneten történő szervezés és közvetítés is megengedhető. Mindazonáltal a felperes ezen alapuló álláspontja figyelmen kívül hagyja a GlüStV 4. §-ának (5) bekezdése jelentette új szabályozás hátterét. [...] [omissis]”*

- 33 A kérdést előterjesztő bíróságnak kétségei vannak azzal kapcsolatban, hogy az uniós jog ezen értelmezése és ezen ítélkezési gyakorlat a szolgáltatásnyújtás szabadsága igazolt korlátozásának minősülhet-e. Nehéz megérteni, hogy egy, a fogyasztó számára azonos szolgáltatás esetében miért kellene különbséget tenni egy állami szolgáltatónál az állam által szervezett sorsolások játéka eredményére vonatkozóan tett fogadás és egy másik tagállamban szabályozott magánszervezőnél ugyanezen állami sorsolások játéka eredményére vonatkozóan tett fogadás között.
- 34 Az engedélyezett másodlagos sorsolások játékokat Máltán ugyanabban a keretrendszerben szabályozzák, mint a fogadásokat, így azok jelentősen szigorúbb szabályozás hatálya alá tartoznak, mint a mögöttes sorsolások játékok Németországban, amelyeket a szerencsejátékokról szóló államszerződés kevésbé veszélyes szerencsejáték-terméknek tekint.

35 Mindenesetre kérdéses, hogy ez a különbségtétel alkalmazható-e annak a GlüStV 1. §-ában említett célkitűzésekkel történő igazolására, hogy a magán (másodlagos) sorsolásos játékok tekintetében nem elérhető német engedély. Ha az uniós jog szerint a fogyasztó szempontja a meghatározó, nehéznek tűnik a szolgáltatások szabad mozgásához való jogot összeegyeztetni azzal, hogy ugyanazon szolgáltatást eltérően kezelik. Ez annál is inkább igaz, mivel az online kaszinójátékokra, amelyek valószínűleg addiktívabbak, a szerencsejátékok szabályozásért felelős szövetségi tartományok szempontjából az államszerződés célkitűzéseinek elérése érdekében már nem szükséges, hogy teljes tilalom vonatkozzon.

36 [omissis]

37 [omissis]

Kérdések

1) *Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 56. [cikket], hogy a szolgáltatásnyújtás szabadságának megsértése, amelyet az online pénznyerő automatákra a fogyasztó tagállamában (rendeltetési hely szerinti állam) vonatkozó általános tilalom valósít meg az online kaszinókat üzemeltető, a származási államukban (Málta) engedélyezett és szabályozott szolgáltatók tekintetében, nem igazolható a közjóra vonatkozó kényszerítő indokkal,*

– *ha a rendeltetési hely szerinti tagállam ugyanakkor megenged hasonló, mindenütt megtalálható hagyományos szerencsejátékokat, így a magánszolgáltatók számára a játéktermekben és éttermekben elhelyezett, engedélyezett pénznyerő automatákat, intenzívebb szerencsejátékot a hagyományos kaszinókban, az állami szolgáltatók által szervezett, engedélyezett nemzeti sorsolásos játékokat a nyilvánosság számára nyitva álló több mint 20 000, ügynöki alapon működő üzletben, és*

– *megengedi az engedélyezett online szerencsejáték-tevékenységeket a sportfogadásokat és lóversenyfogadásokat kínáló magánszolgáltatók számára, valamint az online sorsolásos játékok magánközvetítői számára, akik az állami tulajdonban álló szerencsejáték[-társaságok] és más engedélyezett szerencsejáték[-társaságok] termékeit értékesítik,*

noha ugyanez a tagállam – [omissis] [a Bíróság] Deutsche Parkinson ítéletével (C-148/15, 35. pont), Markus Stoß ítéletével (C-316/07) és Lindman ítéletével (C-42/02) ellentétben – nyilvánvalóan nem szolgáltatott olyan tudományos bizonyítékokat, amelyek azt mutatnák, hogy e játékok sajátos

veszélyekkel járnak, amelyek jelentősen hozzájárulnak a szabályozása által kitűzött célok eléréséhez, különösen a problematikus játék megelőzéséhez, és

e veszélyekre tekintettel a tilalomnak az online pénznerő automatákra történő korlátozása – ellentétben mindazzal a játékkínálattal, amely mind az online, mind a hagyományos pénznerő automaták esetében engedélyezett – a szabályozási célok elérése szempontjából megfelelőnek, kötelezőnek és arányosnak tekinthető[?]

- 2) *Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 56. cikket, hogy azzal ellentétes az online kaszinójátékokra vonatkozó, a Glücksspielstaatsvertrag (a szerencsejátékokról szóló államszerződés, GlüStV) 4. §-ának (1) és (4) bekezdésben előírt teljes tilalom alkalmazása, amennyiben a szerencsejátékokra vonatkozó német szabályozásnak (a szerencsejátékokról szóló államszerződés, GlüStV) az 1. §-a szerint a célja nem a szerencsejátékok teljes tilalma, hanem [omissis] „a lakosság természetes játékostónének rendezett és ellenőrzött mederbe terelése, valamint a tiltott szerencsejáték fekete piacokon történő megjelenése és elterjedése elleni küzdelem”, és a játékosok részéről az online pénznerő automaták iránti jelentős igény áll fenn?*
- 3) *Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 56. cikket, hogy az online kaszinók kínálatára vonatkozó általános tilalom nem alkalmazható, ha*
- e tagállam valamennyi szövetségi tartományának kormánya már egyetértett abban, hogy az ilyen online szerencsejáték-kínálatokhoz kapcsolódó veszélyek hatékonyabban kezelhetők az előzetes hivatalos jóváhagyásra vonatkozó rendszer révén, mint teljes tilalommal, és*
 - egy megfelelő államszerződés útján – amely a teljes tilalmat előzetes jóváhagyási rendszerrel váltja fel – megszövegeztek egy jövőbeli szabályozási keretet és megállapodtak e keretről, [és]*
 - e jövőbeli szabályozásra tekintettel úgy döntenek, hogy a német engedélyek kibocsátásáig – bizonyos követelmények betartása esetén – német engedély nélkül elfogadják a vonatkozó szerencsejáték-kínálatot,*

noha a [omissis] Winner Wetten ítélet [(C-409/06)] szerint az uniós jogot nem lehet ideiglenesen felfüggeszteni[?]

- 4) *Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 56. cikket, hogy a (rendeltetési hely szerinti) tagállam nem igazolhat valamely nemzeti szabályozást a közjóra vonatkozó kényszerítő indokokkal, ha*
- e szabályozás megtiltja a fogyasztóknak, hogy egy másik (származási) tagállamban a rendeltetési hely szerinti tagállambeli – ott megengedett és szabályozott – engedélyezett sorsolásokra vonatkozó határokon átnyúló fogadásokat tegyenek, és*
 - a sorsolásokra vonatkozó jogokat a rendeltetési hely szerinti tagállamban engedélyezték, és a szabályozás célja a játékosok és a kiskorúak védelme, [továbbá]*
 - a származási tagállamban a sorsolásokra vonatkozó engedélyezett fogadásokra irányadó szabályozás célja szintén a játékosok és a kiskorúak védelme, és az a sorsolásokra vonatkozó jogok fogadó tagállambeli szabályozásával azonos szintű védelmet nyújt?*
- 5) *Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 56. cikket, hogy e szabállyal ellentétes a (másodlagos) sorsolásokra vonatkozó jogok gyakorlásának során elveszített tétek visszakövetelése az ügyleteknek a fogyasztó tagállamában fennálló engedély hiánya miatt állítólagos jogellenessége alapján, ha*
- a magán (másodlagos) sorsolásokra vonatkozó ilyen engedélyt a törvény kizárja,*
 - és ezt a kizárást a nemzeti bíróságok egy, az állam által szervezett sorsolásokra vonatkozóan egy állami szolgáltatónál tett fogadás és egy állami sorsolásokra vonatkozóan egy magánszervezőnél tett fogadás közötti állítólagos különbséggel igazolják?*
- 6) *Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 56. cikket, hogy azzal ellentétes a (másodlagos) sorsolásokra vonatkozó jogok gyakorlásának során elveszített tétek visszakövetelése az ügyleteknek a fogyasztó tagállamában fennálló engedély hiánya miatt állítólagos jogellenessége alapján, ha*
- a magán (másodlagos) sorsolásokra vonatkozó ilyen engedélyt a törvény kizárja,*
 - és ezt az állami sorsolásokra vonatkozó jogok gyakorlásának során elveszített tétek visszakövetelése az ügyleteknek a fogyasztó tagállamában fennálló engedély hiánya miatt állítólagos jogellenessége alapján, ha*

egy magánszervezőnél tett fogadás közötti állítólagos különbséggel igazolják?

- 7) *Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 56. cikket és a joggal való visszaélés tilalmát ([omissis] Niels Kratzer ítélet [C-423/15]), hogy azokkal ellentétes az elveszített tétek visszatérítése iránti, német engedély hiányán és jogalap nélküli gazdagodáson alapuló követelés, ha a szervezőt egy másik tagállam hatóságai engedélyezték és felügyelik, és a játékos követelési egyenlegét és kifizetésre vonatkozó követeléseit a szervező letelepedési helye szerinti tagállam joga biztosítja?*

[omissis]

MUNKADOKUMENTUM